

Advies Iselinge Hogeschool

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de Iselinge Hogeschool (hierna Iselinge) dat het College van Bestuur met zijn brieven van 3 mei 2012 (kenmerk 2012ui032/RdL/HH) en 19 juni 2012 (kenmerk MO/AvE-1) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft gezonden.

De commissie heeft het voorstel van Iselinge beoordeeld volgens het beoordelingskader dat de staatssecretaris van OCW heeft vastgesteld (brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012) en bij brief van 5 maart 2012 bekend heeft gemaakt aan de universiteiten en hogescholen die bij de hoofdlijnenakkoorden zijn betrokken.

De commissie heeft op 4 juni 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van Iselinge. Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft Iselinge het voorstel toegelicht.

Profiel

Iselinge beschrijft haar profiel als volgt.

Iselinge is een monosectorale pabo in het oosten van het land. Iselinge leidt gekwalificeerde, zelfsturende, sociaal ondernemende leerkrachten op die een centrale rol kunnen spelen op 'scholen in kleine kernen'. Iselinge is geworteld in de Achterhoek en wil een belangrijke rol spelen bij de vitalisering van de regio, zoals verwoord in "Agenda 2020", de ontwikkelingsagenda voor de Achterhoek. Het onderzoek van Iselinge is design-based research dat nadrukkelijk gericht is op de praktijkrelevantie van dit onderzoek. Het onderzoek vindt plaats binnen regionale samenwerkingsverbanden met andere onderwijsinstellingen en richt zich op de primaire processen (leren denken, taal, et cetera). Iselinge wil binnen het Interactum-verband en in samenwerking met universiteiten een eigen onderzoeksagenda volgen, waarbij onderzoekers (extern), onderzoeksdocenten, studenten en leerkrachten de meerwaarde ervaren van gezamenlijke onderzoekstrajecten. Het onderzoek en de resultaten van praktijkonderzoek moeten verder gaan dan de traditie van 'wat werkt' en vragen beantwoorden als: wat is dit 'wat' precies, hoe werkt het, waarom werkt het, onder welke omstandigheden werkt het, onder welke omstandigheden werkt het niet, welke lokale adaptaties zijn mogelijk en nodig gegeven de (beperkingen in de) context? Iselinge werkt nauw samen met de Hogeschool iPabo, Hogeschool de Kempel, de Marnix Academie en de Katholieke Pabo Zwolle in de Educatieve Federatie Interactum.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau: zwaartepuntvorming en differentiatie;
- uitvoerbaarheid.

De commissie beoordeelt het voorstel van Iselinge als volgt.

Ambitie

De commissie constateert dat het voorstel van Iselinge streefwaarden voor de verplichte indicatoren met betrekking tot *onderwijskwaliteit en studiesucces* bevat. Iselinge streeft naar een stijging van de NSE-score van 3.6 naar 3.8 en wenst derhalve bovengemiddeld

te blijven presteren. Het streven naar het terugdringen van de uitval van 39% naar 30% en het tegelijkertijd verhogen van het bachelorrendement van 66.7% naar 75% is in de ogen van de commissie ambitieus. Daarbij moet worden opgemerkt dat de uitval op een relatief hoog niveau blijft. Voorts stelt de commissie vast dat Iselinge streeft naar een verbetering van de docentkwaliteit door een verhoging van 65% naar 70% van het aandeel docenten met een mastergraad. Ook streeft Iselinge naar een sterke reductie van de relatief hoge indirecte kosten. Met betrekking tot de onderwijsintensiteit voldoet Iselinge reeds aan het streven naar tenminste twaalf geprogrammeerde contacturen per week in het eerste jaar. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces.

De commissie constateert met betrekking tot de ontwikkeling van het *onderwijsaanbod* dat Iselinge inzet op versterking van de Academische Pabo en de samenwerking binnen Interactum. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende voornemens bevat met betrekking tot het onderwijsaanbod.

De commissie constateert met betrekking tot onderzoek en valorisatie dat Iselinge een Academic Development Center (onderzoekscentrum) wenst op te zetten met Hogeschool de Kempel, de Katholieke Pabo Zwolle en de Open Universiteit. Voor haar onderzoek zoekt Iselinge verbinding met andere pabo's en met universitaire onderzoeksgroepen. Iselinge start voor het jaar 2016 twee innovatieve onderzoeks- en ontwikkelprojecten met scholen van primair onderwijs in het kader van School aan Zet en de prestatiebox voor het primair onderwijs. De projecten richten zich op onderzoeksvragen op het gebied van talentdevelopment, schrijf- en denkvaardigheid en crossmediale didactiek. Daarbij wordt samenwerking gezocht met de Open Universiteit, het Expertisecentrum Nederlands en de afdeling Science and Talent Development van de Universiteit Twente. Om meer scholen, docenten, onderzoekers en leerkrachten te betrekken bij het onderzoek wenst Iselinge de regiegroep onderzoek steviger te positioneren binnen de opleiding, met een eigen budget. Iselinge heeft de ambitie om jaarlijks minimaal drie onderzoeksartikelen te publiceren. Wat betreft de ambities ten aanzien van valorisatie constateert de commissie dat onderzoeksvaardigheden in toenemende mate deel uitmaken van het curriculum. Bovendien organiseert Iselinge in samenwerkingsverband interne en externe congressen en seminars. Via de Academische Pabo worden onderzoeksopbrengsten in het onderwijs toegepast. Ook via het samenwerkingsverband 'Opleiden in de School' en via het netwerk van scholen die in de Academische Pabo participeren, worden onderzoekspartners uit het primair onderwijs gevonden en uitkomsten getest. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat met betrekking tot onderzoek en valorisatie.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel van Iselinge als ambitieus en realiseerbaar.

Aansluiting

De commissie constateert met betrekking tot *zwaartepuntvorming* dat Iselinge aandacht heeft voor de regionale arbeidsmarkt en de adviezen van de Commissie Kennisbasis Pabo (januari 2012). De commissie constateert dat deze commissie weliswaar een keer wordt genoemd, maar dat er nog geen concrete invulling is gegeven aan de profilering op basis van de profieldelen in de kennisbases die door de Commissie Meijerink is bepleit. Iselinge zoekt verbinding bij de regionale innovatieagenda van de Achterhoek. Om een impuls aan innovaties in de onderwijspraktijk te realiseren zoekt Iselinge verbindingen met minimaal drie hogescholen, minimaal twee universiteiten en met basisscholen. Samen met andere hogescholen is een aanvraag voor een Centre of Expertise ingediend. De commissie concludeert dat Iselinge voldoende beleid voert ten aanzien van zwaartepuntvorming.

De aanvraag, met medewerking van Iselinge, voor het Centre of Expertise 'Persoonlijk Meesterschap' is door de commissie positief beoordeeld voor financiering vanuit het selectieve budget (zie bijlage 3 voor de motivatie).

De commissie adviseert om voor het positief beoordeelde Centre of Expertise in 2013 te laten beoordelen of er voldoende voortgang is geboekt ten aanzien van de uitwerking conform de voorwaarden in het beoordelingskader, en of nieuwe activiteiten zijn ontplooid dan wel lopende activiteiten verder zijn gebracht. Continuering van financiering zou afhankelijk moeten zijn van voldoende voortgang ten aanzien van de uitwerking en van een duidelijk begin met de activiteiten. De commissie adviseert daarbij in elk geval de voorwaarden te hanteren die bij de uitwerking van de eerste ronde van de Centres of Expertise in 2011 zijn gebruikt. Zij zou nog wel willen bezien of de voorwaarden bijgesteld en/of aangescherpt moeten worden.

De commissie constateert met betrekking tot *onderwijsdifferentiatie* dat Iselinge contacten onderhoudt met 40 regionale scholen. Met de start van een academische opleidingsvariant wil Iselinge meer uitdaging bieden aan vwo-abituriënten. De commissie constateert dat Iselinge ten aanzien van haar opleidingsvarianten concrete doelen formuleert: jaarlijks kiezen 20 studenten voor de academische variant; en de instroom in de voltijdse reguliere opleidingsvariant wordt gestabiliseerd op 100 studenten; de instroom in het deeltijdonderwijs bedraagt 15 studenten per jaar. Ook is er de doelstelling om het aandeel mannelijke studenten op 20% te brengen. De commissie concludeert dat Iselinge een goed beleid voert met betrekking tot onderwijsdifferentiatie.

Gegeven bovenstaande conclusies, alles afwegende, oordeelt de commissie dat het voorstel substantieel inzet op onderwijsdifferentiatie en zwaartepuntvorming.

Uitvoerbaarheid

De commissie constateert met betrekking tot de uitvoerbaarheid van de voornemens in het voorstel dat voor wat betreft onderwijskwaliteit en studiesucces Iselinge bij elke door haar geformuleerde ambitie een aantal concrete maatregelen opsomt. Deze zijn gebaseerd op in het verleden behaalde resultaten en de daaruit getrokken lessen. De verwezenlijking van de ambities voor wat betreft instroom, uitval en rendement zal sterk afhangen van een goede selectie en van de in te zetten maatregelen op het gebied van individuele studieloopbegeleiding aan studenten. De commissie constateert voor onderwijsdifferentiatie dat het voorstel slechts beperkt concrete informatie geeft om de uitvoerbaarheid goed te kunnen beoordelen. De commissie constateert voor zwaartepuntvorming dat Iselinge voor de uitvoering en bewaking van haar onderzoeks- en ontwikkelagenda een regiegroep Onderzoek heeft. Deze heeft een eigen budget en heldere taken en doelen. De commissie stelt vast dat er een goede afstemming is tussen onderzoekers/teamleiders en het werkveld via de professionele netwerken. Verder constateert de commissie dat Iselinge als relatief kleine instelling samenwerking zoekt met andere pabo's, bijvoorbeeld via het initiatief tot het opzetten van het Centre of Expertise 'Persoonlijk Meesterschap'. Daar staat tegenover dat, meer algemeen, de commissie uit het instellingsvoorstel van Iselinge geen duidelijk beeld heeft kunnen verkrijgen omtrent de verankering van de onderzoeks- en valorisatieambities in het personeels- en professionaliseringsbeleid. Ook constateert de commissie dat er als kleine hogeschool slechts weinig ruimte is om lectoraten op te zetten. Er is slechts een lector aanwezig, geen ambitie om een nieuw lectoraat te starten en het voorstel geeft weinig concrete (kwantitatieve) informatie over de onderzoekscapaciteit, de opbrengsten en de ingezette middelen.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel als merendeels uitvoerbaar.

Facultatieve indicatoren

De commissie constateert dat Iselinge aanvullende indicatoren heeft geformuleerd om specifieke ambities en/of de uitvoering van ambities verder te concretiseren. Dit betreft onder andere de volgende indicatoren: 'Jaarlijks kiezen 20 studenten voor de

academische pabo' (p. 11), 'Een deeltijdinstroom van 15 studenten per jaar' (p. 11), 'Het aandeel mannelijke studenten van de instroom bedraagt in 2016 meer dan 20%' (p. 11), 'De tevredenheid van de alumni is ten minste 80% uitgaande van een brede respons van ten minste 60% van de alumni, 1 jaar na afstuderen' (p. 17), en 'Een aanscherping van het Bindend Studie Advies (BSA) naar 45 ec' (p. 15).

Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van Iselinge Hogeschool op basis van de drie criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte, aansluiting bij de gewenste ontwikkelingen op stelselniveau en uitvoerbaarheid), daarbij rekening houdend met de wegingsfactoren zoals beschreven in paragraaf 3 van het beoordelingskader, komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte alsmede de aansluiting op de gewenste stelselontwikkeling van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van Iselinge Hogeschool als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.
2. Gezien de oordelen op de drie criteria ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie komt de commissie tot de conclusie dat Iselinge Hogeschool in aanmerking dient te komen voor middelen uit het selectief budget. De commissie plaatst het voorstel van Iselinge Hogeschool in de categorie 'goed'. In bijlage 2 zijn de scores opgenomen.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(HBO1) Studiesucces: Uitval	39,6 %	30,0 %
(HBO2) Studiesucces: Switch	nvt	nvt
(HBO3) Studiesucces: Bachelorrendement	66,7 %	75,0 %
(HBO4) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	3,6	3,8
(HBO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	65 %	70 %
(HBO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	0 %	0 %
(HBO7) Maatregelen: Indirecte kosten	1,22	1,5

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.

Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.

Indicator	Definitie
(HBO1) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief MO/AvE-1</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="12"/> pag ambitie: <input type="text" value="12"/></p>
(HBO2) Studiesucces: Switch	<p>-</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="nvt"/> pag ambitie: <input type="text" value="nvt"/></p>
(HBO3) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief MO/AvE-1</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="14; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="15; brief"/></p>
(HBO4) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	<p>Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen</p> <p>Definitie RCHOO. Gemiddelde NSE studenttevredenheidscore op 5-puntsschaal. Zie ook brief MO/AvE-1</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="16; brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(HBO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel van de docenten (OP) met een master/ PhD in het totaal aantal docenten (OP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief MO/AvE-1</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="18"/> pag ambitie: <input type="text" value="18"/></p>

Indicator	Definitie
(HBO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	<p>Het aandeel van de voltijd bacheloropleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen (klokuur/week) in het eerste jaar.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief MO/AvE-1</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="15"/></p>
(HBO7) Maatregelen: Indirecte kosten	<p>De ratio OP/OOP (fte)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief MO/AvE-1</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="19 brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="19"/></p>

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van Iselinge Hogeschool

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	3

Conclusie: het voorstel is toereikend voor de voorwaardelijke financiering.

Ten behoeve van de toekenning van het selectieve budget telt het tweede criterium dubbel:

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	4
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	$2 \times 3 = 6$
Uitvoerbaarheid	3
Totaalscore	13

De staatssecretaris van OCW (brief 26 april 2012) heeft de volgende indeling vastgesteld voor de toekenning van de middelen uit het Selectieve Budget (SB):

4 - 11 punten	:	onvoldoende voorstellen
12 - 14 punten	:	goede voorstellen
15 - 17 punten	:	zeer goede voorstellen
18 - 20 punten	:	excellente voorstellen

Conclusie: het voorstel valt in de categorie 'goed'.

De commissie oordeelt positief over de aanvraag voor het beoogde Centre of Expertise 'Persoonlijk Meesterschap'.

Bijlage 3: Centre of Expertise

De aanvraag van Iselinge en andere hogescholen voor het Centre of Expertise 'Persoonlijk Meesterschap' is door de commissie beoordeeld voor eventuele financiering vanuit het selectieve budget.

Het Centre of Expertise 'Persoonlijk Meesterschap' is aangevraagd door Hogeschool de Kempel (penvoerder), de Hogeschool Driestar, de Katholieke Pabo Zwolle, de Marnix Academie, Iselinge en de Gereformeerde Hogeschool. Het Centre richt zich op de professionaliteit van de leraar basisonderwijs, met een focus op persoonlijk meesterschap in relatie tot passend en opbrengstgericht onderwijs. Het Centre beoogt daarmee een bijdrage te leveren aan het thema Onderwijs.

De commissie heeft (conform het *besluit experiment prestatiebekostiging HO*) beoordeeld of het beoogde Centre of Expertise aan de volgende twee voorwaarden voldoet: (1) Het Centre past in het profiel van de instelling(en) en daarbij gaat het om integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek, gebaseerd op de (economische) zwaartepunten in de regio. (2) Er is sprake van cofinanciering en publiek-private samenwerking (bij zorg en onderwijs is cofinanciering geen harde voorwaarde, maar wel een pré). Een deel van de uitwerking (zoals de begroting) kan in 2013 plaatsvinden, zolang het voorstel aannemelijk maakt dat in dat jaar aan de voorwaarden kan worden voldaan. In dit licht komt de commissie ten aanzien van de twee voorwaarden tot de volgende conclusies.

De commissie ziet in het beoogde Centre een logische aansluiting bij de profielen van de betrokken hogescholen. Positief is dat het gaat om een landelijk centrum. Tegelijkertijd is nadrukkelijk sprake van betrokkenheid van elke hogeschool bij het scholenveld in de regio. De kenniscentra en lectoraten van de hogescholen worden gezamenlijk ingebracht en er wordt een nadrukkelijke relatie gelegd met het masteronderwijs. Het plan maakt voldoende duidelijk dat het gaat om integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek gebaseerd op een zwaartepunt in de regio. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende aannemelijk maakt dat aan de eerste voorwaarde kan worden voldaan.

Het voorstel is concreet en expliciet in de uitwerking. Het geeft een goed overzicht van het beoogde werkveld. De beoogde financiering van het centrum wordt solide beargumenteerd, onder meer door te wijzen op het ondubbelzinnige commitment van de zes betrokken hogescholen. Daarnaast hebben twee kennisinstellingen verklaard zich aan het centrum te verbinden, te weten Eindhoven School of Education van de Technische Universiteit Eindhoven (ESoE) en het Nederlands Instituut voor Onderwijs en Opvoedingszaken (NIVOZ). Het voorstel bevat een concreet stappenplan en een dito tijdschema waaruit blijkt hoe en in welk tijdsbestek het Centre tot stand zou moeten komen. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende aannemelijk maakt dat kan worden voldaan aan de tweede voorwaarde.

Gezien bovenstaande conclusies oordeelt de commissie positief over de aanvraag voor het beoogde Centre of Expertise. *De commissie geeft daarbij mee, dat het voorstel wellicht aan kracht kan winnen als de voornemens in de brief d.d. 4 juli 2012 aan de staatssecretaris van OCW ten uitvoer worden gebracht in het in 2013 nog uit te werken businessplan. De commissie acht uitstraling en samenwerking buiten de eigen kring van belang, zodat een landelijke functie kan worden vervuld.*